

**Identyfikacja
elektroniczna i usługi
zaufania w odniesieniu
do transakcji
elektronicznych na
rynku wewnętrznym
Unii Europejskiej.
Komentarz**

Przedmowa

Unijne rozporządzenie w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym (tzw. eIDAS) ustanawia ramy prawne nowoczesnej komunikacji elektronicznej. Sieć internetowa obejmuje kolejne obszary ludzkiej aktywności. Dotąd szczególnie dostrzegalny był rozwój sklepów internetowych i usług elektronicznych, w tym e-bankowości. W ostatnim czasie dynamicznie rośnie rola wykorzystujących Internet aplikacji mobilnych, a także mediów internetowych. Ma też miejsce postępująca informatyzacja podmiotów publicznych. W każdym z tych przypadków coraz większego znaczenia nabiera ochrona tożsamości i możliwość zidentyfikowania osoby lub podmiotu. Kwestie te bezpośrednio łączą się z problematyką bezpieczeństwa, ponieważ kluczowym jej elementem jest możliwości jednoznacznego ustalenia tożsamości podmiotu ponoszącego odpowiedzialność prawną.

Dawna ustawa o podpisie elektronicznym [obowiązująca do 6.10.2016 r. ustawa z 18.9.2001 r. o podpisie elektronicznym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 262 ze zm.)], implementująca prawo unijne [obowiązująca do 30.6.2016 r. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z 13.12.1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych (Dz.Urz UE L z 2000 r. Nr 13, s. 12 ze zm.)] okazała się nieadekwatna do potrzeb komunikacji elektronicznej. Podobnie regulacja ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne była niewystarczająca dla zamierzonych celów. Nowe prawo unijne stanowi zaś odpowiedź na obecne zapotrzebowanie w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Rozporządzenie eIDAS reguluje dwa istotne zagadnienia: systemy identyfikacji elektronicznej oraz usługi zaufania. Wyróżniono w nim notyfikowane systemy identyfikacji elektronicznej, które posiadają specjalne właściwości w aspekcie transgranicznym. Określono również wprost pięć usług zaufania (podpis elektroniczny, pieczęć elektroniczna, elektroniczne znaczniki czasu, usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego i uwierzytelnianie stron internetowych). Dopuszczono stworzenie przez podmioty funkcjonujące na rynku kolejnych, nienazwanych wprost przez prawodawcę unijnego, usług zaufania.

Dotychczas funkcjonujące w obrocie publicznoprawnym, jak też gospodarczym, mechanizmy identyfikacji elektronicznej, opierające się zazwyczaj na loginie i hasle, w nieodległej perspektywie powinny zostać

Przedmowa

zastąpione usługami zaufania określonymi w rozporządzeniu eIDAS, z uwagi na rosnące zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa danych, w tym „kradzieże” tożsamości.

Celem niniejszego komentarza jest analiza regulacji rozporządzenia eIDAS. Czynnione są jednak nawiązania do prawa polskiego jako przykładu dostosowania prawa krajowego do prawa unijnego w przedmiotowym zakresie. Kiedy na początku XXI w. w polskim systemie prawnym ustanowiono ustawę o podpisie elektronicznym, spotkała się ona z niewielkim zainteresowaniem komentatorów. Choć w nowym stanie prawnym również obowiązuje polska ustawa powiązana z prawem unijnym, to jednak kluczowa jest rola unijnego rozporządzenia eIDAS. Z uwagi na odmienny charakter dawnej i nowej regulacji wiodącym zagadnieniem komentarza nie jest podpis elektroniczny. Z tych powodów, w odróżnieniu od komentarzy dotyczących dawnego stanu prawnego, nie scharakteryzowano szczegółowo instytucji podpisu, lecz przedstawiono wyłącznie problematykę podpisu elektronicznego. Znaczna część komentarza poświęcona została zatem całkowicie nowym regulacjom dotyczącym systemów i środków identyfikacji elektronicznej, które mogą w przyszłości odegrać pierwszoplanową rolę, zwłaszcza w sferze informatyzacji podmiotów publicznych.

[Przejdź do księgarni →](#)